שער הפסוקים — פרשת פנחס

סימן כ"ו:

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו':

הנה שלשה קנאות, נזכרו בפסוק זה, והם, בקנאו, א'. קנאתי, ב'. בקנאתי, ג'. והם אלו אהי"ה במלוי ההי"ן, בגימטריא קנ"א. ושם אהי"ה בריבועו, כזה, א"פ א', ה"פ ה', י"פ י', ה"פ ה', בגימטריא קנ"א. ושם אלהי"ם ואדנ"י, בגימטריא קנ"א וסימנם, (שיר י' י"א) אל גנ"ת אגוז ירדתי וכו', ג"פ קנ"א, בגימטריא גנ"ת:

סימן כ"ז:

ותקרבנה בנות צלפחד וגו':

דע, כי צלפח"ד הוא שורש הגבורות, ולכן יש בו אותיות צ"ל פח"ד. וה' בנותיו, הם הה' גבורות. ואלו הם אותם הה' גבורות הנשארות ביסוד דז"א, ואינם הולכות אל המלכות, אבל באות גבורות אחרות מחדש, וניתנים אל המלכות, כנודע. ולכן היה מרע"ה מסופק, אם היה להם חלק ונחלה בארץ, שהיא המלכות. והשיב לו הקב"ה, שכיון שהם מאירות במלכות, ראויות הם ליטול חלק בארץ. והנה ה' גבורות האלה השלשה מהם הם נמתקות ע"י החסדים. והשנים אינם נמתקות כנודע. והנה הג' הנמתקות, הם חגלה מלכה תרצה. כי חגלה פי' חג לה לפי שהיא מתוקה, גם מלכה שמה מורה עליה. גם תרצה מלשון רצון וחסד והשנים שאינם נמתקות הם מחלה ונועה. מחלה כמו מ"ח ל"ה, מלשון (בראשית ז' כ"ג) וימח את כל היקום. נועה, מלשון (ישעיה כ"ד י"ז) נוע תנוע ארץ:

סימן כ"ח:

עולת שבת בשבתו על עולת התמיד:

וגו':

הנה בקרבנות שבת ור"ח וחג המצות, כתיב על עולת התמיד, שהוא לעילא לעילא, כנזכר בזוהר פרשת אחרי מות. אבל בשבועות, לא כתיב אלא מלבד עולת התמיד. ואדרבא, ביום מתן תורה, היה ראוי לכתוב על עולת, דהוי לעילא לעילא, יותר מר"ח ובחג המצות. גם נדייק, החלוק שבין תעשו ליעשה. ואמנם בזה יתבאר, ההפרש שיש בין שבת, לר"ח וי"ט, כי בשבת יש למעלה ב' מיני זווגים, האחד הוא בסוד המלאכים, ועל ידם נעשה הזווג ההוא, ואז הוא בחי' זווג המלאכים. ר"ל, כי הם נעשים בחי' מ"ן, כדי שיושפעו מלמעלה, וזווג זה הוא בליל שבת, ולכן אנו מותרים בתשמיש המטה בליל שבת. והשני הוא בסוד הנשמות, ולכן אנו אסורים בתשמיש המטה ביום השבת, לפי שאז אנו צריכים לעלות בסוד מ"ן, ועל ידינו נעשה הזווג העליון, כדי להשפיע נשמות:

והנה מציאות ב' זווגים אלו, הם על ידי יעקב ויוסף, כנזכר בזוהר בהיכלות של פרשת פקודי. ולכן שכיון שבשבת נעשים ב' זווגים אלו, האחד על ידינו, והב' ע"י זולתינו ויש זווג למעלה ולמטה, לזה נאמר בשבתו על עולת התמיד ונסכה, לפי שהזווג הזה נעשה למעלה, כי ז"א נכלל באבא, ונוקביה באימא. וזהו הטעם דכתיב, (שמות ל"א י"ד) ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם, היא עצמה קדש, לפי שזו"ן עולים עד או"א, הנקראים קדש, בסוד (ויקרא כ"ה י"ב) יובל היא קדש תהיה לכם. משא"כ בי"ט, שנאמר בהם (שם כ"ג) מקראי קדש, ולא קדש ממש. ולסיבה זו, כתיב בשבת ול עולת התמיד:

ואמנם להיות כי שני מיני זווגים, אחד על ידינו ואחד ע"י זולתנו לכן לא כתיב ביה לא יעשה מאליו, ולא תעשו אותם. ואמנם בחג המצות, ובראשי חדשים, נעשה הזווג העליון, אבל אינו על ידינו אלא. מאיליו, כי ז"ס מ"ש בזוהר בפרשת אמור, דזווגא דפסחא לאו איהו מסטרא דילן, ולכן נאמר בר"ח ובחג המצות, על עולת התמיד יעשה, כי יש זווג עליון ונעשה מאיליו:

ואגב גררא, נבאר ג"כ החלוק שיש בין שבת לר"ח, באופן זה, והוא, כי בשבת גובר הזכר מצד אבא, אבל בר"ח, גוברת הנקבה מצד אימא. וזה נרמז ביחזקאל, (יחזקאל מ"ו) וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, כי בתחלה תמצא הוי"ה ישרה בענין שבת, כמו שה"כ 'ימי 'המעשה 'וביום 'השבת, ר"ת יהו"ה, כי אותיות י"ו הזכרים, גוברים על אותיות ה"ה הנקבות. אבל בר"ח כתיב, 'השבת 'יפתח 'וביום 'החדש, ר"ת היו"ה, כי אות ה' א', שהיא אימא, שלטא על י' שהוא אבא:

ואמנם בחג השבועות, אסור בתשמיש המטה בין ביום בין בלילה, וכמ"ש הרשב"י בזוהר בהקדמת בראשית שצריך לעסוק בתורה כל ליל שבועות, והענין הוא, כי בליל שבועות אנו מתקנים התכשיטין של המטרוניתא. אבל ז"א אינו נתקן על ידינו, אלא ע"י אימא עילאה, בסוד (שיר ג') בעטרה שעטרה לו אמו בעת חתונתו. ולכן אסור בתשמיש המטה, דוגמת יום הכפורים, בסוד (בראשית כ' ל"ב) אך לא בת אמי ותהי לי לאשה, כי בכל לילה ההיא, לא יש שום זווג למעלה, לפי שעדיין נוקביה דזעיר צריכה לטבול ביום בבקר, כנז' בזוהר שם. אבל ביום שבועות, מזדווגים זו"ן ע"י אימא עילאה לבדה:

ובזה יתבאר טעם השינויים שבחג השבועות כי הנה לפי שהזווג נעשה ע"י אימא ולא אבא, לכן לא, כתיב על עולת התמיד, כיון שאינו מצד אבא. ולפי שאנו מתקנים את המטרוניתא בלילה, לזה אמר תעשו, כי אנו עושים תקונים. גם לזה בכל שאר המועדים כתיב, מלת תמימים למעלה, כמ"ש ושבעה כבשים בני שנה תמימים וגו', אבל בחג השבועות לא כתיב מלת תמימים עד לבסוף, מלבד עולת התמיד ומנחתו תעשו תמימים, לפי שאינם עדיין בבחי' תמימים ושלמים, עד אחר שאנו מתקנים המטרוניתא, ותטבול בבקר, ואח"כ יהיו תמימים בתקוניהם, ולכן כתיב בתחלה תעשו, ואח"כ תמימים: